

ЕЛИН ПЕЛИН
МОИТЕ ПРИЯТЕЛИ

chitanka.info

Върбови ливади е името на една малка долинка, далече от селото, отворена като пазуха между високи гористи върхове, стоплена от слънцето като стая.

Сред долината има буйна и красива китка от стройни брези, високи каваци, ели, стари лески, млади буки и две тополи. Сред тая китка минава малка бистра река, която слиза от върха. На това място, в клоните на тая голяма китка, се събират на игри и любовни срещи отбрани хвъркати песнопойци от съседната гора, всеки ден, като почнеш от април, та чак до края на август.

Обичах да се промъквам тихо до това място, да легна на миризливата трева и да наблюдавам. Познавах лично много от тия песнопойни приятели и през май почти всеки ден им отивах на гости. Там имаха гнезда два славея, облечени в сиво, скромни в държанието си. Техните млади съпруги мътеха. От някъде дохождаше един топчест, тъмночервен врабец, когото обичаха всички зарад неговите остроумия, но малко го почитаха. Той ухажваше твърде нахално една пъстра кадънка. На върха на брежите един до друг кацваха два коса, които известяваха изгряването на слънцето и които бяха жив пример на съпружеска вярност. На една леска кацваше кокетна червеношийка с големи гърди, която завиждаше на косойката и влюбено гледаше нехайния врабец. На стария дрян кацваше една безпринципна кукувица, която винаги закъсняваше. Срещу нея подскачаше една глупава сойка, която надценяваше хубостта на перата си и се присмиваше на вечните траурни одежди на кукувицата. Високо в широките клони на един явор беше гнездото на две кадънчета, младоженци още, които се ревнуваха ужасно, умираха от любов един към друг и преследваха стъпките си. При все туй женската беше дала вече дума на безпощадния врабец.

На почтено разстояние от това място, върху една висока круша с полуизсъхнали клони, прострени към небето като ръце в отчаяние, кацваше самотен гълъб, тъжен, потънал в размишления и от време на време изгукваше занесено и сам на себе си. Въпреки явното любовно предизвикателство на сойката, той не се намеси и не се запозна с това весело общество.

Аз лежах по корема си като голяма буболечка в цветистата миризлива трева, и моята сламена шапка, която пазеше главата ми, приличаше на гъба, израснала в ливадата. Веселият народ от китката

не обръщаше внимание на мене и не подозираше присъствието ми. Само врабецът, усъмнен веднаж, хвъркна ниско над главата ми и тревожно зачурулика, но аз му шъкнах силно, и той не се обади, каква е работата. Освен това, два пъти го подкупих, като му хвърлих тайно няколко житни зърна.

Славеите кацваха по пепеляво-кафените клони и ставаха почти невидими. В гъстите сенки между едрите листа едвам след дълго взирание можех да виждам гнездата им, дето търпеливо и с чудни блянове и надежди мътеха техните мили. Двата славея заставаха всеки срещу своята другарка, и пееха по цели часове, без да се поместят. С отпуснати треперещи крилца, с вдигнати глави, те пееха, и малките им тела цели трепереха от вдъхновение и творческа треска.

Тъмночервеният врабец беше голям немирник. Често пъти той пущаше такива остроти, че срамежливата червеношийка по цял час не смееше да повдигне очи и да погледне някого. Понякога той биваше особено разположен. Събере всички наоколо, почне да им разправя нещо и отведнаж подметне такъв въпрос, че всички се запрепират и в китката се вдигне ужасен шум.

Сойката, като всяка глупава птица, която не разбира умен разговор, само викаше отстрани:

— Глупци! Глупци!

А червеношийката скачаше на един самотен трън отстрани и свиреше с въздишка:

— Боже, колко обичам този врабец! Колко е лош и колко го обичам!

Кадънката го гледаше умилено и, като побутваше своя ревнив пъстрьо, казваше наивно:

— Какъв духовит и безгрижен врабец — за нищо не иска да знае.

— Остави го тоя безнравственик, той няма никакво бъдеще. Виж, как е почерняла яката му, — отговаряше треперящ от завист мъдрият съпруг на кадънката.

— Напротив, милички, той е облечен, според мене, с голям вкус. Виж, какъв хубав тъмночервен цвят имат крилата му, като кожичката на узряла вишня. Виж погледа му, виж колко е весел. Нима не ти се нрави?

— Да, да, — писваше треперящ от ревност съпругът. — Аз зная, че ти го харесваш, зная много добре и не искам да ми го доказваш. Да,

не искам.

Гласът на влюбения притреперваше. Очите му се наливаха. Той хвъркваше настрана, да не видят сълзите и слабостта му.

На бедната кадънка ѝ ставаше мъчно. Тя бързо отиваше при него, намираще го във вейките и го обсипваше с нежности и мили чуруликания.

Той, стопен от ласки, молеше за прошка със сълзи, и наричаше своята пъстра кадънка с хиляди хубави и мънички имена.

— Мила, миличка! Ти, мъничка частица от небесната дъга, дошла при мене с някой слънчев лъч! Ти, за която бог създаде семките на слънчогледа! Прости ми, кадо, кадънке моя, не ми се сърди! Не се сърди на твоя ревнив и лош мъж. Вярвай, моя малка пъстрокрилке, страдам ужасно, че те обидих, но това е от любов, от ревност. О, ако зная, че ти няма да ми простиш, аз сам ще се предам в ноктите на сокола!

— Прощавам, прощавам, прощавам ти, мили! О, не говори така! Твоята мъничка кадънка знае, че ти си глупав, и ти прощава.

Тия истории се повтаряха всеки час.

Като ги чуваше кукувицата, която беше птица учена и върла защитница на свободната любов, казваше им право в очите:

— Фю — нещастници, вашата глупава любов ме отвращава!

— Ами ти? Ти, която подлъгваш чуждите мъже с користна цел и подвеждаш жените им! — изкрещяваше към нея сойката с предран от ненавист глас.

Кукувицата се изсмиваше пренебрежително и хвъркваше с думите:

— Предразсъдъци, предразсъдъци!

— Amour! Amour! — казваше по френски гълъбът от своето старо дърво, и пак потъваше в размишление.

Тук често идеше и един черен кълвач, педант до костите. Той минаваше за учен. Беше доктор на философията, държеше речи по естетика, мразеше врабеца и говореше вдъхновено за славеите, по чиито дървета събираше мравки. Своята дълбока наука и всичките си знания той беше добил от безчислените писмена, които времето чертае по корите на старите дървета и по йероглифите, които хората дращят по сивите обвивки на каваците.

Врабецът го не уважаваше, наричаше го лъжец, буквоедец и шарлатанин. Другите птички му се бояха, но не го обичаха заради надменността му и злодумството му.

Понеже кълвачът един път каза чувствителни комплименти на кадънката за нейната хубост, тя почна да кокетничи с него и поиска да взима частни уроци по теория на поезията и по естетика.

Врабецът умря от мъка, като се научи. Той срещна мъжа на кадънката, и какви не думи му каза.

Но благоверният съпруг мразеше врабеца, знайно по какви причини, и не повярва на интригите му.

Врабецът се хвана на работа.

Една ранна сутрин той дойде тук, поздрави любезно червеношийката и кацна при нея, без да погледне кадънката, която разглеждаше едно начертано сърце върху бялата кора на близката бреза.

— Благодаря, благодаря за вниманието, — обърна се към него тя с прикритата ревност и с обидено до болка сърце.

— Извинете, — каза врабецът, — боях се да не ви отвлека вниманието от науката. Чухте ли, вашият професор е отворил в гората училище за младите славейчета — учи ги как да римуват.

— Да, аз чух за това от самия него. Какво добро дело!

— Той също мисли да отвори и училище за любов, — каза врабецът, — но му липсва още практика.

Думите удариха кадънката право в сърцето. Тя се качи на една вейка и заплака.

А врабецът отвори разговор със срамежливата червеношийка.

— Вие, — каза ѝ той, — изглеждате влюбена. Постоянно тъжна, постоянно самичка и замислена.

— Всеки сам знае тайните на сърцето си, — каза мъдро червеношийката.

— Но сè пак вие сте влюбени.

— В един хубав господин, който не иска и да ме знае.

— Той, може би, мисли за вас повече, отколкото предполагате, — каза врабецът и се приближи до треперящата от любов червеношийка.

Тогава кадънката хвъркна от своята вейка и кацна наблизко срещу тях, за да им попречи. Тя беше готова да откъсне с малките си крачка

главата на червеношийката, да оскубе червените пера от шията ѝ и да ги пусне в калта, но се въздържа.

Възприемчивото сърце на врабеца усети всичко това. Той се поклони на червеношийката, каза ѝ довиждане и отлетя в гората.

Скоро малката кадънка обидена и готова на отчаяни сцени хвъркна по дирите му.

Червеношийката, в чиито гърди угаснаха наново мимолетните надежди, остана пак самичка и тихо запя една тъжна песен. Тъжна песен за краткостта на щастието, за нетрайността на любовта, за жестокостта на пролетта.

Беше ясно и хубаво утро. В ливадите свиреха щурци. Пеперуди се гонеха по цветята. Над реката се оглеждаха тревите. Тишина и слънце. Славейте пееха утринни песни на своите мили. Косът и косойката славословеха слънцето от върха на брезите. Бог благославяше започващия ден за нова любов. Пукълът отваряше червеното си око в ливадите и бели маргаритки си говореха за нежните ръце на влюбени момичета.

В китката пристигна съпругът на кадънката и не я намери в гнездото си. Той попита косовете, не виждат ли я някъде там от високото. Те не отговориха нищо, защото името на падналата кадънка обиждаше благонравието им. Тогава той се качи на върха на кавака и дълго я вика:

— Кадо, кадънке, де си, миличка?

Никой не се обади. Той слезе при гнездото си. Неговата пустота и самота го ужаси. Той кацна близо до него на едно клонче и заплака жално и безутешно. Славейте го гледаха съжалително. Поразени от неговата скръб, те престанаха да пеят. Червеношийката, която знаеше всичко и имаше милостиво сърце, избяга в гората да не чува плача на нещастника.

— Е, хей, престани! — извика му сойката, която долетя от гората. — Една неверница не заслужава такава скръб. Ти тук плачеш за нея, а тя там в гората, знаеш ли, какво прави с врабеца?

И сойката нахално се изсмя.

Поразен от тая вест, съпругът на кадънката престана да плаче и с решителност отлетя в гората.

Скоро там се вдигна шум, писък, вик. Птичките от китката се разбягаха, настръхнали и уплашени.

И в тревата сред ливадите паднаха с шум врабецът и съпругът на кадънката, счепкани с ожесточение. Вдигна се вик и перушина. Двамата врази си нанасяха по главите страшни удари с яките човки и се шибаха в тревата като две еластични топки, дърпани с конец. Кадънката хвърчеше с писък над тях и викаше отчаяно:

— Помощ, помощ!

Борбата ставаше страшна. Кръв обагри гърдите на мъжа, който се бореше за честта си. Две пера паднаха от опашката на врабеца.

— Помощ, помощ! Няма ли кой да ги разтърве? — пищеше кадънката и с ужас гледаше как мъжа ѝ все повече отпада, удрян от яката човка на врабеца.

— Помощ, помощ!

Възмутен от тоя шум и писък, от гората долетя сокол, сви се над ливадите и погледна. Изпокриха се наоколо птичките, коя де свари. Само кръвните врази се биеха на живот и смърт в тревата и не виждаха нищо наоколо.

Изви се соколът над борещите се и с бързината на вятър грабна и двамата.

* * *

След тая случка животът в китката се промени.

Червеношийката, съсипана от скръб, не повери никому мъката си, отиде да живее в манастир. Кукувицата и сойката още се мразеха. Славеите и косовете измътиха и по цели дни бяха заети с грижи по малките си.

Много дни наред плака овдовялата кадънка, без да знае за кого от двамата ѝ бе по-мъчно. Тя прибра от бойното поле попадналите от двамата перушинки и ги турна в гнездото си за спомен.

Тя плачеше, защото беше самичка, но се гордееше страшно, че от любов по нея са погинали двама.

А гълъбът се така самотен кацваше на своето старо изсъхнало дърво, мислеше и, щом си спомнеше за страшната случка в ливадата, казваше по френски:

— Amour, amour!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.